

ATSPULGS

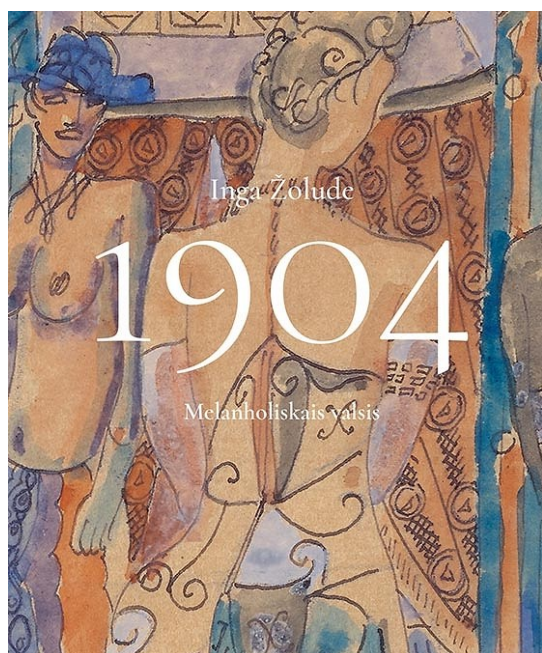
Adrese: Gaiziņa iela 1, Rīga, LV-1050
Sekretāre: 67229210, 26405775 E-mail:
rrsvs@riga.lv 2025. / 2026. Nr. 6

Meteņdiena ievada pavasara gaidas!

Meteņi tika svinēti 5. februārī. Svētku galvenā būtība ir prieks par pavasara tuvošanos, gaismas atgriešanos – tas ir brīdis, kad īsās ziemas dienas paliek garākas. Ķekatās iešana (maskošānās) latviešu tradīcijās notiek no Mārtiņiem līdz Meteņiem. Meteņos pēdējo reizi iet ķekatās. **Gaidām pavasari!**

LASU/IESAKU CITIEM

Sandra Ratniece (latviešu valodas un literatūras skolotāja)

Ingas Žoludes garstāsts “1904”

Ingas Žoludes garstāsts “1904” (Dienas Grāmata, 2018) ar apakšvirsrakstu „Melanholiskais valsis” man bija pārsteigums, jo atklāja pavisam citādu, līdz tam nebijušu autores radošo rokrakstu. Mazo grāmatiņu pat var uzskatīt par priekšvēstnesi rakstnieces apjomīgajam romānam “Vendenes lotospuķe” (par Jāni Poruku; Dienas Grāmata, 2021).

Garstāstā autore vēsta par latviešu komponista Emīla Dārziņa (1875-1910) būtisku radošās dzīves posmu, proti, 1904. gadu, kad tika radīts skaņdarbs „Melanholiskais valsis”. Komponista turpmākā daiļrade apliecina, ka šis ir viņa radošās darbības sliekšņa gads, pēc kura pārkāpšanas tapuši vairāki izcili darbi – dziesmas koriem un solodziesmas ar paliekošu muzikālu vērtību latviešu kultūrā.

Rakstniece ir skrupulozi iedziļinājusies Emīla Dārziņa dzīvesgājumā, un pirms teksta radīšanas ir paveikts milzīgs faktu izpētes darbs. Protams, par biogrāfisku (šī literatūras žanra klasiskajā izpratnē) to tomēr dēvēt nevar, drīzāk par vīziju vai fantāziju.

Paralēli psiholoģiskajam tēlojumam Inga Žolude pārlicinoši attēlo 20. gadsimta sākuma kultūrvēsturisko ainavu. Gar acīm slīd latviešu un pasaules kultūrtēli, kultūrainavas, urbānās un lauku vide, personības – Jānis Poruks, Marija Stalbova, Rainis, Aspazija, Jūlijs Madernieks, Edvards Vulfs, Natālijas Draudziņas ģimnāzija, žurnāls „Zalktis”, Rīga, Parīze, Pēterburga, Cēsis, Fridrihs Nīče, Fransuā Vijons u.c. Dievišķais un apgarotais mijas ar vientulību laulībā, radošajām mokām, sevis šaustīšanu, alkām pēc vairs neizsniedzamās mīlestības, savukārt ikdienas dzīve, privātskolotāja pienākumi un darbs, kā arī krogus epizode disonē un vienlaikus saspēlējas ar dārzu un tajā augošo indīgo, bet vilinošo sirēnu – zilās karpītes krūmu jeb sievietes silueta mirāžu, kas drīzāk raisa asociācijas ar stāsta varoņa (Emīla, Iemīla, Emīliša, Emīlija) apziņā nemitīgi urdošo mīlas metamorfozi.

Inga Žolude, lai vēl vairāk pastiprinātu teksta poētikas garšu, lieto vecvārdus, kas pielāgots 20. gadsimta sākuma leksikai (kuvēris, šūplāde, bādēties u.c.), un šāds leksikas paņēmiens precīzi iegulstas kopnoskaņā. Ingas Žoludes radošā rokraksta vizītkarte ir spēcīgs, niansēti tverts psiholoģiskais tēla vai situācijas raksturojums. Arī garstāstā šis aspekts suģestē. Lasot tekstu, nemanot kaut kur sajūtu zemdžilēs sāk skanēt Emīla Dārziņa „Melanholiskais valsis”, un atskāršu, ka acīmredzot tam iemesls ir ne vien tēma, bet arī teksta ritms, muzikalitāte, kas vibrē valša mūzikas taktīs. Šādu teksta efektu, šķiet, var panākt tikai tad, ja pati autore ir pārņemta ar konkrētā skaņdarba skanējumu un, pieraksta tekstu, vienlaikus dzīvojot šajā skaņdarbā.

Emīla Dārziņa personība vēl arvien ir saistoša dažādām interpretācijām. Katram, kuram tuva ir Emīla Dārziņa mūzika, noteikti ir izveidojies savs priekšstats par komponistu. Piemēram, manā acu priekšā ir fotogrāfija, kurā komponists redzams sakrustotām rokām dendija cienīgu stāju stāvam pie rožu krūma ar šādu pat ziedu pie žaketes atloka, un, izlasot Ingas Žoludes garstāstu „1904. Melanholiskais valsis”, esmu pārsteigta, ka šai fotogrāfijai (un maniem priekšstatiem par Emīlu Dārziņu) ir radīts literārs apstiprinājums.

Foto: Emīls Dārziņš 20. gs. sāk.

IEPAZĪSIMIES! ESMU JAUNAIS SKOLOTĀJS!

Kultūras pamatu skolotājs Dairis Mežvinskis

Dzīves moto: tāda īsti nav; bet, ja būtu jāizvēlas, tas varētu būt “Ad maiorem Dei gloriam” (Lielākam Dieva godam).

Mīlākā valsts: Itālija

Mīlākā krāsa: tumši zaļa

Valāsprieks: lasīšana, pastaigas dabā, makšķerēšana.

**Visskaistākā vieta,
kuru iesakāt apmeklēt:** Roma, īpaši Vatikāna dārzi.

Mīlākā grāmata: sengrieķu filozofa Platona dialogs “Teaitēts”.

Mīlākais mācību priekšmets, kad bijāt skolēns: vēsture, filozofija, latviešu valoda un literatūra.

Mīlākā filma: Ingmara Bergmana 1951. gada filma “Vasaras starpspēle”.

Vai vienmēr esat gribējis būt par skolotāju? Nē, ne vienmēr. Taču, sastopoties ar iedvesmojošiem pasniedzējiem vidusskolā un universitātē, zināju, ka pedagoģija mani ļoti saista.

Kāpēc izvēlējāties kļūt tieši par Kultūras un mākslas skolotāju? Mana pamatizglītība ir filozofijā, bet šo priekšmetu pasniedz vien dažās skolās. Tāpēc nolēmu pasniegt kultūru un mākslu, jo šis priekšmets apvieno gan vēsturi, gan vizuālo mākslu, gan filozofiju un citas jomas.

Kas Jums šķiet visinteresantākais skolotāja darbā? Jautājumi no skolēniem, kad viņi ar patieso interesi iedziļinās kādā mākslas darbā vai tematā.

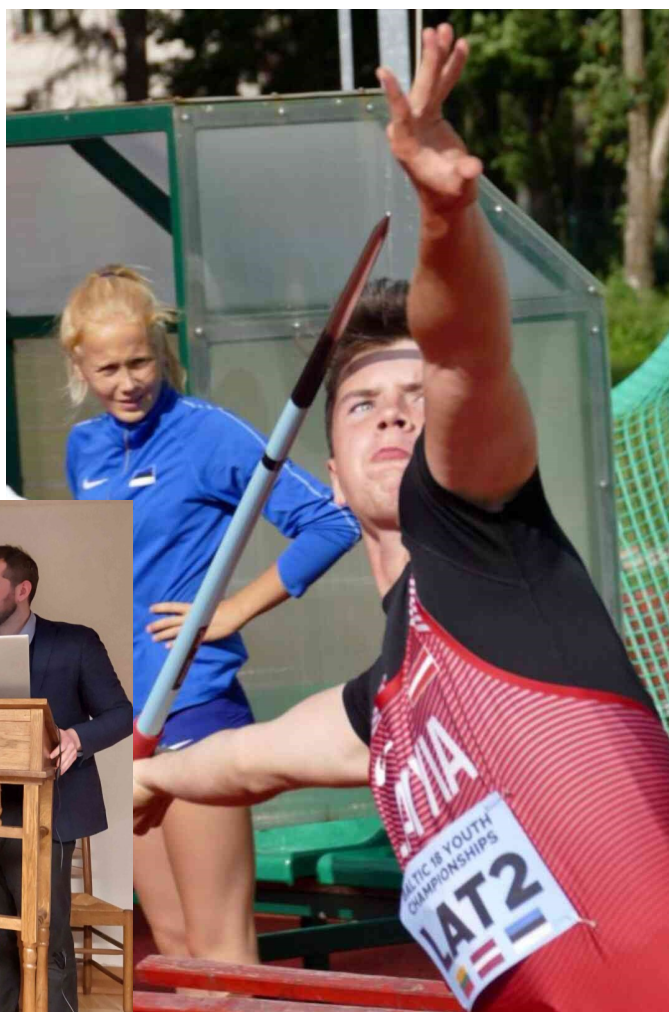
Un visgrūtākais? Vadīt stundu klasē, kas ir skaļa, nepieklājīga un neieinteresēta priekšmetā.

Kā jūs atgūstat darbā patērēto enerģiju? Pirmkārt, otrā darbā, kas ir saistīts ar labdarību un sociālajiem pakalpojumiem; tas ļoti iedvesmo. Otrkārt, apmeklējot baznīcu un satiekoties ar draudzes locekļiem.

Kas Jūs iedvesmo? Kristus Evaņģēlijs jeb labā vēsts par glābšanu, mana līgava un iespējas darīt labu citiem cilvēkiem.

Kā Jūs iejutāties mūsu skolā? Ļoti labi! Diezgan ātri uzķēru, kā komunicēt ar skolniekiem, tāpēc stundās iet labi. Tāpat kolēģi bija un ir ļoti atvērti un pretimnākoši.

Ko Jūs ieteiktu skolēniem? Novēlējums viņiem. Kad būsiet vecāki, jūs sapratīsiet, cik lielisku iespēju pilnveidoties jums sniedz skola, tāpēc – izmantojiet šo laiku! Jūsu centība un pūles tagad noteikti atmaksāsies nākotnē.

Pavasara gaidās!

**Martā skolniekus priecēs pavasara brīvlaiks
(09.03.2026.— 13.03.2026.) –
pēdējais atelpas brīdis pirms
eksāmeņiem un mācību gada noslēguma.**

**Lai
viss**

**mums
izdodas!**